

סילבוס: ממגירות הנפש ליצירה פעילה – קורס מעשי בכתיבה יוצרת

מרצה: ד"ר אילנה דהן. עורכת ספרות ולשון, מנחת סדנאות כתיבה.

יש רגע בחיים שבו מתעורר רצון לעצור, להתבונן, ולתת לדברים שעברנו – מקום. הקורס "ממגירות הנפש ליצירה פעילה – קורס מעשי בכתיבה יוצרת", מזמין אתכם למסע חווייתי ומעמיק בכתיבה יצירתית, מתוך זיכרון, חוויה, קול ודימוי. זהו קורס שמאפשר להפוך רגעים, מחשבות וסיפורים אישיים לטקסטים כתובים – בלי צורך בניסיון קודם, ובלי כללים נוקשים. במהלך הקורס נכתוב בעקבות חוויות חיים, חפצים וזיכרונות; נלמד איך סיפור נולד, איך שיר מתהווה, ואיך קול אישי מתגלה דרך המילים. הקורס מתאים למי שמרגיש שהצטברו בו סיפורים, מחשבות או זיכרונות שמבקשים להיכתב ולמי שרוצה להעניק לעצמו זמן איכות של יצירה, הקשבה וחיבור פנימי. בסיום הקורס יוצאים המשתתפים עם חוברת אישית של טקסטים ועם כלים להמשך כתיבה עצמאית.

תוכן הקורס:

נושא לימוד	פרוט הנושא	תרגול בכיתה (אישי וקבוצתי)	תרגול כתיבה בבית + ולמפגש הבא ...
מפגש 1 – הסיפור האישי כנקודת מוצא לכתיבה יצירתית	היכרות עם כתיבה יצירתית. הבחנה בין חוויה אישית לעלילה ספרותית.	תרגול זוגי: שיתוף חוויה וזיהוי הרגע הספרותי. תרגול אישי: כתיבה.	כתיבת קטע חווייתי. הבאת חפץ או תמונה המבוססים על אחד החושים.
מפגש 2 – זיכרון, חושים וכתיבה אינטואיטיבית-כתיבה "תמה"	עבודה אינטואיטיבית עם חמשת החושים כטריגר לכתיבה. קריאה מתוך פרוסט, שלו/אחר.	תרגול קבוצתי ברוטציה: חושים. תרגול אישי: כתיבה אינטו' קצרה על חוש. פרוסט – המדלן.	כתיבה על חפץ. הבאת תמונת/חפץ מהילדות+צבעים, מספריים, דפים, דבק, עיתונים צבעוניים.
מפגש 3 – כתיבה בעקבות חוויה: תמונות, חפצים וזיכרון יומן ויזואלי	כתיבה בעקבות דימוי חזותי: תמונה, חפץ וזיכרון. היכרות עם יומן ויזואלי ככלי כתיבה יצירתי.	תרגול אישי: כתיבה בעקבות תמונה/חפץ. יצירת יומן ויזואלי+ שיתוף קבוצתי. הספר' הלאומית תמונות.	כתיבת קטע כ-200 מילים על זיכרון רחוק או קרוב "בעל צבע". הבאת אוזניות ושיר אהוב.
מפגש 4 – קול, קצב ומוזיקה בכתיבה- "הכול בקול"	השפעת הקול והמוזיקה על הכתיבה תוך האזנה לקולות ולצלילים.	תרגול קבוצתי: כתיבה בהשראת קטע קול. Debussy Clair de Lune וכתיבה אישית תוך האזנה.	"נצא מחוץ לבית..." ונכתוב על רגע משמעותי ברקע 'בית קפה', מוזיקה, טבע. חשבו על אדם/מקום/רגע משמעותי למפגש.

מפגש 5 – מיקוד ברגע בחיים - מפגש אקראי עם: אדם, מקום, זמן	כתיבה ממוקדת ברגע. קריאה בעגנון/קרת/אחר ומפגש עם דמויות ודיאלוג. כתיבת סצנה מבוססת על רגע בחיים.	תרגול קבוצ'י: סצנה. תרגול אישי: כתיבת סצנה קצרה מבוססת -רגע בחיים. עגנון סיפורים.	תיעוד צבעוני של מפגש אקראי עם אדם זר (מעלית/סופר ..). הבאת סיפור קצר/ספר סיפורים קצרים/מקורי.
מפגש 6 – כתיבת סיפור קצר- "קצר אבל ארוך עם משמעות"	היכרות עם מאפייני הסיפור הקצר: דמות, סצנה, התחלה וסיום. קריאת סיפור קצר צ'כוב, קרת/אחר.	תרגיל קבוצתי: סיפור בהמשכים קבוצתי (מוקלט). תרגול אישי: תכנון סיפור קצר ותחילת כתיבה.	כתיבת סיפור קצר עמוד וחצי. הבאת שיר או ספר שירה של יוצרים או מקורי.
מפגש 7 – כתיבת שירה – מקלסית- "פואטרי"	מאפייני השירה- עברית, קלאסית, מודרנית. אמצעים שיריים: דימוי, קצב, חזרה.	כתיבה קבוצתית: שיר משותף (שורה). הקראה בקצב. תרגול אישי: פיתוח השיר.	כתיבת שיר/חמשיר ואיור. הבאת ספר/שיר ילדים+ עיתונים, מספריים ודבק, דפים, מסכות.
מפגש 8 – כתיבה לילדים: סיפור או שיר ילדים	מאפייני הכתיבה לילדים. חיבור לילד הפנימי. קריאה - גולדברג, עומר, לינדגרן וד"ר סוס	תרגול קבוצתי: יצירת סיפור ילדים משותף והמחזה. גולדברג- דירה להשכיר. תרגול אישי: כתיבת סיפור ילדים קצר.	המשך פיתוח סיפור או שיר ילדים+שילוב איור+ הקראה לילד/מבוגר+ פידבק. הבאת ביוגרפיה קיימת או מקורית+אלבום משפחתי.
מפגש 9 – כתיבת סיפור חיים: אוטו/ביוגרפיה ועריכה עצמית	כתיבה אוטו/ביוגרפית, עץ משפ' עריכה עצמית-על אהבה-עוז, רק על רחל	הצגת פרט ביוגרפי ומשוב קבוצתי. תרגול אישי: הרחבת סצנה אוטוביוגרפית	הבאה למפגש הבא: איגוד כל הטקסטים והיצירות שחוברו במהלך המפגשים לחוברת
מפגש 10- סיכום וסיום	סיכום, עריכה והצגה	הצגה, פואטרי סלאם, המחזה, הקראה, רפלי	הצגת חוברת, סיכום

ביבליוגרפיה

- אפשטיין, א'. (2015). איך להיעלם. תל אביב: כתר.
- גולדברג, ל'. (1957). דירה להשכיר. תל אביב: ספרית פועלים.
- חורב, נ'. (2018). מקום בעולם. תל אביב: ידיעות ספרים.
- לינדגרן, א'. (1945). בילבי גרב־ברך. שטוקהולם: Sjögren & Rabén.
- עגנון, ש"י. (1950). סמוך ונראה. ירושלים: שוקן.
- עוז, ע'. (2002). סיפור על אהבה וחושך. ירושלים: כתר.
- עומר, ד'. (1970). מגדל של קוביות בניתי. שרברק.

- קרת, א'. (1998). צינורות. תל אביב: כתר.
- רחל. (מהדורות שונות). שירים. תל אביב: הוצאות שונות.
- שלו, מ'. (2010). דברים שמצאתי במגירה. תל אביב: עם עובד.
- Cameron, J. (1992). The Artist's Way. New York, NY: Tarcher/Putnam.
- Goldberg, N. (1986). Writing Down the Bones: Freeing the Writer Within. Boston, MA: Shambhala.
- Lamott, A. (1994). Bird by Bird: Some Instructions on Writing and Life. NY, NY: Anchor Books.
- אלמקייס, ח'. (הוצאה עצמית). מסע במילים - 365 ימים. ספר המלווה את הכותב במסע פנימי עם תרגילים יומיים.
- הספרייה הלאומית של ישראל. אוספים דיגיטליים: <https://www.nli.org.il>
- פרויקט בן־יהודה – ספרות עברית חופשית: <https://benyehuda.org>